

Anexa nr. 1

**DIAGRAMA EFECTELOR
RISCURILOR, AMENINȚĂRILOR, PROVOCĂRILOR, TENSIUNILOR
- evaluare -**

DOMENII		RISCURI	EFECTE		
			Economice	Social-culturale	Militare
RISCURI ÎN FUNCȚIE DE DOMENIILE DE ACTIVITATE					
ECONOMICE	Interne	- Subminarea unor ramuri ale economiei naționale	- Creșterea dependenței economice și imposibilitatea parării unor crize; - Creșterea riscului economic.	- Înăutățirea condițiilor de viață; - Creșterea șomajului - Imposibilitatea rezolvării unor situații sociale	- Scăderea potențialului tehnic; - Dependența prea mare de factorul economic și tehnologic exterior
		- Proliferarea economiei subterane	- Scăderea puterii economice a statului; - Micșorarea surselor de buget; - Deteriorarea echilibrului economic.	- Creșterea gradului de insecuritate socială; - Criminalitate, lume interlopă	- Implicații economice și tehnologice; - Implicații în ceea ce privește calitatea personalului selectat
		- Prejudicierea unor sectoare de importanță strategică (industria de apărare)	- Scăderea potențialului economic și a posibilității trecerii utile de la economia de pace la cea de război; - Creșterea dependenței de industria de armament a altor state. - Deteriorarea condiției producătorului român de armamente performante.	- Scăderea numărului de locuri de muncă; - Nesiguranță socială, sentiment de insecuritate națională.	- Creșterea peste limita admisă a dependenței de importuri; - Imposibilitatea procurării mijloacelor necesare datorită lipsei banilor.
		- Nesiguranța proprietății	- Nesiguranța economică - Scăderea producției.	Creșterea gradului de insecuritate individuală, colectivă și socială.	- Posibilitatea solicitării armatei să participe la acțiuni polițienești de protecție a proprietății. - Implicații asupra potențialului militar.

		<ul style="list-style-type: none"> - Devalorizarea monedei naționale - Slăbirea sistemului bancar - Creșterea datoriei publice - Neîncrederea populației în sistemul bancar - Politici economice nerealiste și neadecvate împrejurărilor, exigențelor momentului 	<ul style="list-style-type: none"> - Inflație, efecte economice grave; - Scăderea potențialului economic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Instabilitate socială; - Scăderea puterii de cumpărare; - Creșterea șomajului. 	<ul style="list-style-type: none"> - Efecte negative în realizarea programului de dotare cu mijloace moderne; - Implicații în planul protecției sociale za personalului.
	Externe	<ul style="list-style-type: none"> - Blocarea creditelor externe - Blocarea accesului la sursele de materii prime deficitare pentru economia națională - Blocarea accesului la tehnologii moderne 	<ul style="list-style-type: none"> - Îngreunarea procesului de re tehnologizare și de punere în operă a unor programe naționale de dezvoltare; - Scăderea randamentului economiei. 	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea șomajului; - Sporirea emigrației; - Creșterea insecurității; - Mișcări sociale. 	<ul style="list-style-type: none"> - Scăderea potențialului industriei de apărare; - Imposibilitatea dotării cu mijloace performante.
		<ul style="list-style-type: none"> - Diminuarea piețelor de desfacere 	<ul style="list-style-type: none"> - Criză de supraproducție; - Balanță comercială negativă; - Insecuritate economică., 	<ul style="list-style-type: none"> - Scăderea nivelului de trai; - Șomaj; - Emigrație; - Insecuritate socială; 	<ul style="list-style-type: none"> - Probleme pentru industria de armament; - Lipsa fondurilor necesare revigorării și modernizării.
		<ul style="list-style-type: none"> - Globalizarea economică pe un fond național incapabil de adaptare - Regionalizarea tendențioasă - Neintegrarea economică în Uniunea Europeană - Contrabandă, trafic ilegal de mărfuri 	<ul style="list-style-type: none"> - Falimentarea unor întreprinderi care nu pot face față; - Creșterea gradului de dependență economică; - Pierderea controlului național asupra resurselor. 	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea riscului social; - Insecuritate personală, colectivă și națională; - Degradarea sistemului de valori; - Emigrare; - Psihologie negativă, nihilistă. 	<ul style="list-style-type: none"> - Diminuarea importanței armatei naționale; - Creșterea pericolelor militare, concomitent cu scăderea respectului față de instituția militară națională.
POLITICE	Interne	<ul style="list-style-type: none"> - Instabilitate politică 	<ul style="list-style-type: none"> - Instabilitate economică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Insecuritate socială. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nesiguranță militară.
		<ul style="list-style-type: none"> - Proliferarea extremismului 	<ul style="list-style-type: none"> - Instabilitate economică 	<ul style="list-style-type: none"> - Tensiuni sociale. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nesiguranță, neîncredere, stare de tensiune.
		<ul style="list-style-type: none"> - Criza de autoritate a instituțiilor puterii - Lipsa, insuficiența sau neaplicarea corectă a legislației democratice 	<ul style="list-style-type: none"> - Instabilitate economică; - Nesiguranța investițiilor; - Scăderea PIB. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mișcări sociale grave; - Proliferarea extremismului politic și a radicalismului; 	<ul style="list-style-type: none"> - Nesiguranță, neîncredere, stare de tensiune.
		<ul style="list-style-type: none"> - Politici de secesiune teritorială - Nedefinirea clară a interesului național - Proliferarea intereselor de grup 	<ul style="list-style-type: none"> - Degringoladă în sistemul financiar bancar; - Instabilitate economică; - Proliferarea economiei subterane. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tensiuni sociale grave, chiar conflicte și violențe; - Emigrare; - Insecuritate maximă. 	<ul style="list-style-type: none"> - Alertă de gradul zero, concomitentă cu teama de a acționa, în urma proceselor intentate instituției și militarilor după decembrie 1989.

	Externe	- Tendințe revizioniste, revendicări teritoriale din partea unor forțe (guverne, grupări politice, grupuri de interes etc.) din zona noastră de interes strategic	- Instabilitate economică; - Diminuarea investițiilor străine; - Nesiguranță financiară; - Scăderea producției.	- Insecuritate socială; - Stări tensionate; - Posibile conflicte interetnice.	- Trecerea armatei în stare de luptă; - Agravarea tensiunilor și riscurilor militare.
		- Presiuni externe în problema minorităților	- Instabilitate economică; - Diminuarea investițiilor străine; - Nesiguranță financiară.	- Accentuarea spiritului de revoltă din partea majorităților; - Stări tensionate; - Posibile conflicte interetnice	- Posibilitatea intervenției pentru contracararea unor acțiuni paramilitare.
		- Reinstalarea sferelor de influență - Deteriorarea imaginii României - Regrupări geopolitice, altele decât cele impuse de integrarea europeană	- Instabilitate economică; - Diminuarea investițiilor străine; - Nesiguranță financiară; - Scăderea producției.	- Reacție națională promptă; - Insecuritate socială; - Proliferarea unor mișcări din tot spectrul raporturilor sociale;	- Insecuritate militară; - Trecerea la măsuri de ridicare a capacității de luptă.
INFORMAȚII	Interne	- Lipsa de informații - Dezinformarea - Intoxicarea - Manipularea informațională - Managementul defectuos al sistemelor de comunicare	- Nesiguranță economic și financiară; - Diminuarea comerțului și a schimburilor exterioare; - Reducerea investițiilor de orice fel etc.	- Creșterea gradului de insecuritate socială, a emigrației și a neîncrederii populației în instituțiile statului; - Mișcări sociale.	- Nesiguranță la nivelul factorilor de decizie și teamă în rândul factorilor de execuție; - Creșterea neîncrederii în factorul politic.
	Externe	- Lipsa de informații - Dezinformarea - Intoxicarea - Manipularea informațională - Managementul defectuos al sistemelor de comunicare	- Nesiguranță economic și financiară; - Diminuarea comerțului și a schimburilor exterioare; - Reducerea investițiilor de orice fel etc.	- Creșterea gradului de insecuritate socială, a emigrației și a neîncrederii populației în instituțiile statului; - Mișcări sociale	- Nesiguranță la nivelul factorilor de decizie și teamă în rândul factorilor de execuție; - Creșterea neîncrederii în factorul politic.
	Riscuri ce rezultă din trecerea de la societățile industriale la cele de tip informațional	- Diminuarea unității economice a statului - Scăderea producției și creșterea dependenței și interdependenței economice, de unde și haosul producției, concomitent cu constituirea și reconstituirea centrilor de putere sau superputere economică - Proliferarea perturbațiilor și chiar a agresiunilor din sistemele informaționale - Constituirea unor puternice centre internaționale de influențare informațională - Intoxicarea, dezinformare, individualismul - Pierderea controlului național asupra informației	- Aceste amenințări afectează grav unitatea sistemului economic, duc la scăderea producției și la diminuarea potențialului financiar, accentuându-se, într-un moment nepotrivit, dependența de factori externi și, mai ales, de noii centrii de putere. În aceste condiții, pierderea controlului național asupra informației vulnerabilizează țara și face posibilă intervenția unor forțe sau grupări ostile României.	- Sărăcirea populației; - Emigrarea masivă; - Scăderea gradului de securitate socială; - Proliferarea acțiunilor antisociale, a criminalității și traficului de droguri, de influență etc.	- Diminuarea capacității de reacție a sistemului militar; - Crearea faptului împlinit.

SOCIALE	Interne	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea condiției socio-profesionale a cetățenilor - Șomajul - Exodul de inteligență - Degradarea stării de sănătate - Migrația internă - Perturbațiile demografice (îmbătrânirea populației, scăderea ratei natalității și creșterea celei a mortalității, scăderea ratei populației active etc.) - Sărăciea (procentul din populație ce trăiește sub pragul de sărăcie) - Nesiguranța socială 	<ul style="list-style-type: none"> - Aceste riscuri sunt determinate de degradarea economiei. La rândul lor, și ele influențează și grăbesc căderea economiei, închizând un cerc vicios. - Efectele în plan economic se referă la scăderea producției, ieșirea din procesul de perfecționare a tehnologiilor, distrugerea unor ramuri industriale și economice și bulversarea sistemului financiar; - Pierderea controlului asupra resurselor strategice. 	-	<ul style="list-style-type: none"> - Distrugerea industriei de apărare; - Pierderea controlului asupra resurselor strategice foarte importante pentru apărarea națională; - Deteriorarea corespunzătoare a potențialului uman al armatei; - Scăderea capacității de reacție a armatei.
	Externe	<ul style="list-style-type: none"> - Emigrația românilor în vest - Destabilizarea demografică a regiunii balcanice - Globalizarea sărăciei (multiplicarea polilor de sărăcie) - Folosirea teritoriului național pentru refugierea unor mari grupuri etnice venite în mod ilegal din zonele de conflict 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea economiei și a sistemului bancar; - Proliferarea economiei subterane și a relațiilor de tip mafiot; - Degradarea monedei naționale și proliferarea procesului de spălare a banilor; - Mediul prielnic lumii interlope. 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea condiției umane pe teritoriul național; - Degradarea culturală și distrugere sistematică a sistemului de valori; - Subcultura, mai exact, cultura traficantilor și emigranților aflați în tranzit. 	<ul style="list-style-type: none"> - Scăderea în continuare a capacității de reacție la riscuri militare; - Încercări de corupere a instituțiilor de forță ale statului; - Emigrare spre lumea interlopă.
CULTURALE	Interne	<ul style="list-style-type: none"> - Decăderea sistemului educației naționale - Deprecierea valorilor naționale - Scumpirea actului de cultură - Multiculturalismul agresiv - Anticultura - Etnocentrismul - Xenofobia 	<ul style="list-style-type: none"> - Influență negativă asupra forței de muncă; - Scăderea spiritului de responsabilitate, apariția și proliferarea actelor antieconomice, a furtului și altor fenomene de la periferia responsabilității; - Degradarea condiției economice și a sistemului financiar – bancar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea condiției umane; - Creșterea fenomenului migraționist; - Nesiguranța socială; - Neîncredere în sistemul educațional; - Sentiment de umilință; - Reacții virulente la anticultură. 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea condiției militarului; - Scăderea moralului armatei; - Proliferarea sentimentului de umilință și neputință; - Fenomene periferice instituției.
	Externe	<ul style="list-style-type: none"> - Presiuni culturale (filme, cărți, cântece etc.) - Substituirea valorilor cu nonvalori - Globalizarea culturii - Proliferarea subculturii, nonculturii și anticulturii - Iredentismul - Multiculturalismul 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea economiei naționale, atât în sectorul privat, cât mai ales în cel de stat; - Efecte negative în ceea ce privește sentimentul de siguranță economică și financiară; - Proliferarea economiei subterane. 	<ul style="list-style-type: none"> - Neîncredere; - Degradare a condiției umane; - Teamă de ziua de mâine; - Proliferarea sentimentului de neputință și agresivitatea tendințelor de căpătuială; - Corupția. 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea bazei de selecție a militarilor și crearea unui sentiment de teamă și neputință; - Flux și reflux de personal, specific vremurilor grele, instabile.

ECOLOGICE	Interne	<ul style="list-style-type: none"> - Deteriorarea constantă a calității mediului - Catastrofe naturale - Accidente ecologice 	- Efect negativ asupra economiei.	- Accentuarea nesiguranței și a sentimentului de teamă.	- Confruntarea cu situații deosebite, altele decât războiul, și intervenția fermă cu riscurile de rigoare.
	Externe	<ul style="list-style-type: none"> - Depozitarea unor deșeuri toxice pe teritoriul României - Calamități naturale în zona noastră de interes sau în țările vecine - Accidente ecologice în zona noastră de interes 	- Toate acestea au efecte negative asupra economiei și mediului, creează probleme grave în ceea ce privește resursele și folosirea lor în cadrul sistemului economic național.	<ul style="list-style-type: none"> - Deteriorarea condiției umane; - Degradarea stării de sănătate; - Apariția unor probleme grave în transmiterea informației ereditare; - Teamă, inconfort. 	- Intervenția pentru acordarea de ajutor umanitar, în cadrul PfP, al alianțelor, al altor acțiuni bi sau multilaterale, potrivit acordurilor semnate.
TEHNOLOGICE	Interne	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea (învechirea) patrimoniului tehnologic - Incapacitatea de a produce tehnologie modernă - Incapacitatea de a importa tehnologie modernă 	- Deteriorarea producției și scăderea productivității muncii;	<ul style="list-style-type: none"> - Șomaj; - Nesiguranță socială; - Emigrare spre țările bogate și tehnologizate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea insuportabilă a costurilor de înzestrare; - Dificultăți mari în asigurarea înzestrării cu mijloace de luptă moderne.
	Externe	<ul style="list-style-type: none"> - Blocarea (limitarea) accesului la tehnologia modernă - Creșterea prețurilor tehnologiilor moderne - Incapacitatea sau imposibilitatea participării la realizarea (în cooperare cu statele dezvoltate) a tehnologiilor înalte 	- Deteriorarea producției și scăderea productivității muncii;	<ul style="list-style-type: none"> - Șomaj; - Nesiguranță socială; - Degradarea învățământului și culturii; - Emigrare spre țările bogate și tehnologizate 	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea insuportabilă a costurilor de înzestrare; - Dificultăți mari în asigurarea înzestrării cu mijloace de luptă moderne.
MILITARE	Interne	- Crearea imaginii inutilității armatei și inducerea ideii că nu mai este nevoie de așa ceva	- Neglijarea industriei de apărare.	- Încercarea de a determina populația (sau mediul intelectual) să considere că instituția militară este inutilă și mare consumatoare de resurse.	<ul style="list-style-type: none"> - Scăderea capacității de reacție; - Scăderea încrederii militarilor în ei înșiși și în instituția lor.
		- Proliferarea amenințărilor teroriste și diversioniste	<ul style="list-style-type: none"> - Sabotaje în economie; - Deteriorarea mediului și a resurselor; - Distrugerea punctelor tari ale economiei. 	<ul style="list-style-type: none"> - Teamă și nesiguranță; - Insecuritate. - Creșterea emigrației. 	- Necesitatea intervenției pentru combaterea unor situații grave altele decât războiul.
		<ul style="list-style-type: none"> - Posibila apariție a unor tendințe secesioniste prin violență - Sabotaje la obiective militare de importanță strategică 	<ul style="list-style-type: none"> - Luarea în stăpânire din timp a unor obiective economice importante din zonă; - Distrugerea obiectivelor economice militare. 	<ul style="list-style-type: none"> - Violențe împotriva românilor; - Alungarea lor din zonă; - Crearea faptului împlinit. 	- Necesitatea intervenției ferme cu riscurile de rigoare.

		- Scăderea capacității de luptă a forțelor armate sub o anumită limită	- Nesiguranță și teamă în rândul agenților economici.	- Teamă, nesiguranță, neliniște, neîncredere.	- Riscurile eșecului în cazul unei intervenții majore.
		- Deteriorarea relațiilor între structurile de forță ale statului	- Nesiguranță și teamă în rândul agenților economici.	- Teamă, nesiguranță, neliniște, neîncredere.	- Pericolul unor confruntări de tipul celor din 1989.
		- Carențe în pregătirea teritoriului, economiei și populației pentru apărare	- Nesiguranță și teamă în rândul agenților economici privind conversia.	- Pericolul surprinderii populației nepregătite pentru situații speciale.	- Dificultăți mari în cazul în care este necesară o intervenție militară substanțială.
		- Deteriorarea industriei de apărare	- Falimentarea întreprinderilor de armament și a celor care colaborează cu ele.	- Șomaj, nesiguranță socială.	- Imposibilitatea înzestrării cu mijloace moderne; - Creșterea dependenței .
		- Lipsa (insuficiența) unei legislații moderne și clare în domeniul securității naționale	- Nesiguranță în rândul agenților economici.	- Nesiguranță socială; - Stare de insecuritate.	- Nesiguranță în rândul instituțiilor militare; - Scăderea capacității de reacție.
		- Eșuarea reformei sistemului militar	- Nesiguranță în rândul agenților economici.	- Nesiguranță socială; - Stare de insecuritate.	- Scăderea capacității de reacție.
	Externe	- Pericolul potențial al unei agresiuni militare directe	- Dificultatea agenților economici de a trece rapid la producția de război.	- Stare de insecuritate; - Riscul războiului.	- Riscul intervenției armate.
		- Existența unor conflicte deschise sau latente în vecinătatea teritoriului național	- Pericolul unor disfuncționalități în derularea unor contracte economice.	- Nesiguranță socială; - Teamă de conflict armat.	- Riscul intervenției (reacției) armate.
		- Proliferarea armamentului neconvențional	- Producția ilegală a unor mijloace de luptă artisanale	- Insecuritate socială.	- Necesitatea controlului asupra posibilelor guerile.
		- Pericolul nuclear	- Degradarea reactorului nuclear.	- Nesiguranță ,teamă.	- Risc nuclear (NBC)..
		- Pericolul folosirii altor arme de distrugere în masă	- Pericolul deteriorării unor obiective economic.	- Nesiguranță ,teamă.	- Risc chimic, biologic (NBC)
		- Proliferarea sistemelor de arme și a strategiilor războiului non-contact	- Pericolul deteriorării unor obiective economic.	- Nesiguranță ,teamă.	- Necesitatea dotării cu astfel de arme.
		- Proliferarea armamentului cosmic și a structurilor militare cosmice	- Pericolul deteriorării unor obiective economic.	- Nesiguranță ,teamă.	- Scăderea capacității de reacție.
		- Accentuarea decalajelor de potențial militar prin impunerea unor limite discriminatorii pentru plafoanele de armament	- Pericolul deteriorării unor obiective economic.	- Nesiguranță ,teamă.	- Scăderea capacității de reacție.
		- Blocarea accesului la tehnologii militare moderne	- Deteriorarea industriei de armament	- Nesiguranță ,teamă.	- Scăderea capacității de reacție.
		- Neintegrarea în NATO	- Scăderea numărului investitorilor străini; - Presiuni economice și financiare.	- Creșterea sentimentului de insecuritate în rândul populației.	- Necesitatea reevaluării riscurilor și amenințărilor și găsirii unor soluții.

		- Neintegrarea în structurile de securitate europene	- Necesitatea reorganizării economiei exclusiv pe baze naționale, datorită izolării.	- Creșterea sentimentului de insecuritate, de umilință și dezamăgire.	- Necesitatea reevaluării potențialului de reacție.
		- Apariția unor posibile alianțe strategice opuse NATO	- Creșterea riscurilor economice.	- Apariția unor îngrijorări sociale noi.	Creșterea riscului militar.
RISCURI ÎN FUNCȚIE DE ENTITĂȚI COMUNITARE ȘI RELIGII					
ETNICE	Interne	- Recrudescența presiunilor identitare ale unora dintre etnii, îndeosebi a celei maghiare	- Tendința unor cercuri etnice de a pune stăpânire pe obiectivele importante din zonele respective și a-și asigura controlul resurselor de valoare strategică.	- Divizarea populației, recrudescența sentimentului de ostilitate și de respingere; - Posibile situații conflictuale.	- Creșterea tensiunilor, posibilitatea intervenției pentru liniștirea situației.
		- Acțiuni de autonomizare a diferitelor zone pe criterii etnice (Covasna, Harghita)	- Conflict economic.	- Conflict între etnii.	- Riscul intervenției pentru rezolvarea diferendului
		- Crearea unui suport economic, cultural, informațional și internațional pentru o eventuală escaladare a diferendelor în vederea obținerii unui arbitraj internațional de tipul celui de la Viena din 1940	- Realizarea controlului asupra unor obiective economice importante; - Controlul asupra resurselor financiare; - Crearea unei situații economice complicate care să reclame un arbitraj internațional.	- Creșterea tensiunilor sociale și apariția unor diferențe între populația majoritară și minoritatea etnică, pe timpul acțiunilor subversive ale acestora.	- Pericolul surprinderii strategice - Necesitatea supravegherii situației, astfel încât să fie evitată surprinderea (în astfel de situații, așa cum s-a întâmplat în 1940)
	Externe	- Presiuni exercitate de anumite grupuri, în numele unor organisme și comunități, pentru federalizarea țării sau pentru acordarea unor autonomii teritoriale etnice maghiare	- Încercări de divizare a economiei, astfel încât să se poată susține necesitatea federalizării țării pe criterii economice și de mentalitate.	- Teamă și nesiguranță în rândul populației; - Emigrare spre țări sigure; - Sărăcire a populației.	- Pericolul surprinderii strategice de către forțe ostile.
		- Presiuni exercitate de Ungaria îndeosebi privind crearea unor privilegii pentru etnia maghiară	- Încercare de a controla capitalul din Transilvania.	- Atragerea populației prin crearea unor facilități locuitorilor transilvăni, indiferent de etnie.	- Pericolul unui fapt împlinit.
RELIGIOASE		- Discuții între biserici (catolici, greco-catolici, ortodocși etc.) pe teme de patrimoniu - Combaterea unora dintre sectele religioase și prevenirea extremismului religios - Acțiuni, în numele unor culte, împotriva unității statului și a principiilor moralei ortodoxe	- Aceste confruntări nu afectează decât indirect domeniul economic, în măsura în care, trecând dintr-un patrimoniu în altul, obiectivele în discuție asigură avantaje unuia sau altuia dintre culte.	- Influențarea populației, astfel încât să nu realizeze ce se întâmplă de fapt.	- Influență asupra militarilor în termen sau a profesioniștilor de grade inferioare, care fac parte din diferitele confesiuni.